

UČITELJSKI T O V A R Š.

List za šolo in dom.

Izhaja 1. in 15. dne vsakega mesca, in veljá za celo leto 2 gold. 50 kr.,
za pol leta 1 gold. 30 kr.

Tečaj V.

V Ljubljani 15. marca 1865.

List 6.

Dobri učenec.

Ko jutranji žarki
Čez goro bliscé,
Tud mene iz spanja
Na delo budé.

Zahvalim priseréno
Za varstvo Bogá,
Mu serce darujem,
Da hranil bi ga.

Veselo grem v šolo,
V nji sreča cvetè:
Iz dobrih naukov
Mi blagor lijè.

Mars'kerim otrokom
Se hujše godí,
Jím sèrca in uma
Nihèe ne bistri.

Domá tud rad vbogam,
Kar starši rekó,
Pa časa ne tratim,
Je zlato blagó.

Po delu veselo
Poskočim, igram,
Le dobre otroke
Tovarše imam.

In preden zvečer se
Uležem, zaspim,
Bogá zahvaljujem,
Se mu izročim.

Prav sladko počivam
Brez straha, skerbí —
Da solnce rumeno
Me zjutraj zbudí.

„Iz mladi se tern ostrí“.

III.

Vemo le tisto, kar nismo pozabili, pravi Ciceron. To je gotovo resnično, in iz tega se tudi spozná, da mora tisti, od kterega se sme kaj pričakovati, imeti dober spomin. Spomin

je velika zaloga, v kateri se shranjujejo nabrani pridelki; zaloga je toliko boljša, kolikor varnejši in za rabo pripravnejši so njeni pridelki. Ta si lahko zapomni, uni težeje; ta obderži dalje v glavi, uni hitreje pozabi, tedaj pravimo: ta ali uni ima dober, ali pa slab spomin. Tudi spomin se vterjuje in zboljšuje, ali pa tudi pohujšuje. Dober spomin se lahko pri otroku spoznava, če namreč lahko razumeva in stanovitno obderžuje; pri dečku pa, če se reči, katero je poprej slišal, dobro ali po zadržaji more spominjati.

Ko bi pa človek teh vednosti in znanosti samooblastno — po svoji duševni delavnosti — in svoji starosti, osebnosti in okolišninam, v katerih živi, primerno ne verdeval, bi mu malo koristilo; a) predelovati jih mora tako, da se tuje nad njimi ne spoznava, da se pri njem spremené v meso in v kri. Kar je slišal, naj mu izbuja lastne misli, samostalno naj sodi, da se navadi govoriti, kakor sliši druge marjati. Ako drugi od začetka pri njem misli izbujajo, stal bo sčasoma na svojih nogah.

To dušno delavnost zapazimo pri dečku. Če vidi stvar, poprej mu neznano, ali sliši prigodbo, ktera ga zanimiva, povedal nam bo še le nekatere dni potem, kaj je vidil, kaj je občutil. Če se ne zlagamo z njegovimi misli, nas bode takšen deček hitro poprašal, zakaj da ne. Še bolje se to prikaže, ako ga nagovarjamo, da naj sam poišče pomankljivost pri tej ali uni reči, če mu povemo, kako naj svojo razsodbo v tej ali une reči popravi, da se mu bode moglo verjeti i. t. d.

Otroci imajo večidel živo stvorivno domišljijo. Ako pa otrok ni takšen, je skoraj gotovo znamenje, da ne bode imel prenapetih misel in sanjarij, da se pa tudi ne bode zibal v visokodušnih in veličastnih mislih. Povedali smo sedaj, kakšne glave mora deček biti, da se nad njim spozná sposobnost za višjo učenost; ozirati se je pa tudi treba na njegovo serce in telesno zdravje, preden se more to nekoliko določiti.

Obrazi iz odgojilne povestnice pri paganih.

b. Solon.

(Dalje.)

Gimnazijo so odpirali pri solnčnem vzhodu in zapirali pri zahodu. Razun naj bližnjih moških sorodovincev nihče ni smel vanjo prihajati, da bi ne bil motil dečkov pri vajah. Vadili so